

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacræ Theologiæ Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Disseritvr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 7. Vtrum infinitum aliquod extensionis secu[n]dum seriem causalitatis possibile sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](#)

tij, quod non sit infinitè maius, atque adeò non congruens infinito binariorum instantium temporis; neque erit ullum infinitum continuum instantium temporis, quod non sit infinitè maius, atque adeò non congruens infinito binariorum partium, spatiū iuxta doctrinam demonstratam q. 2, propost. 28. Dico autem integrōs predictos motus impossibilēs esse: quia qualibet eorum partes finitas, distributiue sumptā possibiles erunt. Nam binaria indiuisibilium temporis singulis indiuisibilibus spatiū, & binaria indiuisibilium spatiū singulis indiuisibilibus temporis in quolibet numero finito bene congruere poterunt; prout ad naturam dictorum motuum circa eorum infinititudinem possibilium requisitum est. Ex quo patet ad posteriorē argumenti partem, etiam esse impossibile, quod alterum praedictorum mobilium duplo velocius, quam alterum, moueretur per integrā aternitatem; et si per eius quamlibet partem finitam moueri posset. Quo cessat contradic̄tio illata.

344 Quintū obiectur. Omnes partes motus aeterni sunt motus. Sed de ratione motus est amissio presentia in spatio relinquendo per motum. Ergo ante omnes partes motus aeterni habuit mobile praesentiam aliquam in spacio relinquendo per motum. Ergo talis praesentia fuit omnium primis, atque adeò series praesentiarum, partiumque motus terminatarum ad illas non potuit esse infinita, contra suppositionem. Concessā maiore, & minore, distinguo primum consequens; ante omnes partes motus aeterni distributiue sumptas habuit mobile praesentiam aliquam in spacio relinquendo per motum; concedo; quia nulla est pars motus aeterni, antequam non fuerit mobile sub aliā praesentiā in alio spatio: ante omnes partes motus aeterni collectiue sumptas, nego. Et nego secundam consequentiam. Quia ante totam collectionem praesentiarum, & partium motus nulla praesentia, nullaque pars motus datur, aut dubilis est. Infieres. Ergo integer motus aeternus indiuisim sumpitus non est motus. Distinguo: non est motus ratione sui, quatenus per illum ut sic non transterratur mobile de uno spatio ad aliud; transferat: non est motus ratione partium, per quarum singulas transfertur mobile de uno spatio ad aliud nego. Et hoc ad evidentiam motus est sat. Id quod eriam cernitur in motu circulari tum circuli, qui indiuisim sumpitus non transfertur de uno spatio ad aliud, & nihilominus moueri dicitur ratione partium, quarum singulae per talem motum de uno spatio transeunt ad aliud; tum cuiusvis indiuisibilis, quod per omnes partes sui motus circularis indiuisim acceptis de uno spatio ad aliud non transfertur; cum tamen transferatur per singulas.

345 Sextū obiecti potest. In motu aeterno à parte anteā cuiusvis partis corruptionem praecedit ipsa pars, & quamlibet partem praecedit corruptio alterius partis. Ergo aggregatum omnium partium prius est tempore, quam aggregatum omnium corruptionum, & vicissim hoc prius, quam illud. Quod repugnat. Si autem dicatur neutrū procedere alterum; erunt simul tempore. Quod etiam repugnat: quia opponuntur contradictoriē. Respondeo: ante omnes corruptiones distributiue acceptas praecedere partes, quarum sunt corruptiones; & ante omnes partes etiam distributiue acceptas praecedere corruptiones alias partium; neutrū tamen dictorum aggregatorum collectiue sumpsum praecedere alterum: quia ante neutrū ut sic datur capacitas vlla aut corruptionis, aut partis. Nec inde fit, talia ag-

gregata ut sic esse simul in eodem tempore, prout opes erat, ut contradictoriē pugnarent; non enim sunt. Sed in duobus aggregari partium temporis diversarum. Quozum tamen etiam singule partes comparatae inter se suas habent posterioritates, & prioritates; neutrū tamen collectum sumpsum præcedit alterum: quia, cum utrumque à parte ante sit infinitum, ante neutrū præcedit vlla capacitas temporis anterioris. Id quod de conceptu omnium aggregatorum partium temporis à parte ante infinitorum est: ut cernere est in duobus aggregariis à parte ante infinitis, & inter se adaequate diffindiis altero horarum, & altero semihorarum, in quā totum tempus à parte ante infinitum dividī potest, si alternatiue sumuntur ante quamlibet horam semihora, & ante quamlibet semihoram altera hora, & sic deinceps.

346 Septimū denique potest objici. In serie successiva à parte ante infinita nulla est pars, qua non primo existit in aliqua parte temporis. Ergo nulla est pars, ante cuius existentiam non præcessit existens, sive infinitum tempus. Ergo nulla est pars, cuius negatio non præteriterit ab aeterno, seu per veritatem, seu per tempus infinitum à parte antea. Ergo, cum eiusmodi aeternitas, seu tempus infinitum omnino sit plenum partibus praedicta seriei, ut supponitur, ita, ut nulla sit omnino pars temporis, cui pars seriei non corresponeat; nam alias non esset hæc infinita contra suppositionem; concluditur alias partes talis seriei cum suis negationibus in eisdem partibus temporis debere necessariō concurrere. Quod tamen impossibile est. Cum quodvis ens, & eius negatio contradictoriē opponantur relate ad idem tempus, ut constat. Concessis reliquis, nego ultimam conclusionem. Nam cum eo, quod tempus infinitum à parte ante ita sit plenum partibus praedicta seriei, ut nulla pars temporis sit, cui pars seriei non corresponeat, sicut bene coheret, quod nulla sit pars totius seriei concurrens in eodem tempore cum aliqua aliā ex praecedentibus in infinitis partibus temporis anterioribus; ita quoque bene coheret, quod nulla sit pars totius seriei concurrens in eodem tempore cum negatione sui in eisdem partibus temporis anterioribus præexistente.

QVÆSTIO VII.

Virūm infinitū aliquod extensionis secundūm seriem causalitatis possibile sit,

347 Est dicere, an sit possibilis aliqua series causarum, & effectuum infinita aut à latere, quo ascendit versus causas, ita, ut hæc causetur ab aliā, & hæc ab aliā, & hæc ab aliā, &c. aut à latere, quo descendit versus effectus, ita ut hic causet aliū, & hic aliū, & hic aliū, &c. aut ab utroque latere.

Suppono primum tanquam certum secundūm fidem, & eidens secundūm rationem ex dictis disp. i. q. 2. 6. & 7. impossibile omnino esse, quod detur series causarum ad æquatarum, & effectuum extensa versus ipsas causas in infinitū. Necesse quippe est dari vnam causam adæquatam primam, à qua tanquam à primo fonte omnium causarum cetera omnes cause sive adæquate, sive ina-

Tractatus VI. De Deo uno.

422. IV. Tractatus VI. De Deo uno.

inadequata cum omnibus suis effectibus procedant. Hæc autem ipse est noster Deus opt. max. 249. Suppono secundò etiam ut certum contra Durand. causam primam, sive Deum necessariò concorrere simul cum omnibus causis secundis ad suos effectus producendos. Atque idcirco causas effectivas secundas etenim semper, & necessariò esse inadequatas, quatenus nullum effectum, causare possunt, nisi adiutor à Deo simul cum illis concurrente, Dicitur. In hoc modo dicitur quod omnia ab eo ab aliis proceduntur.

250. His postis, quod in presenti querimus est, an sit possibile series causarum secundarum, & effectuum infinita tam versus causas ipsas, ita, quod nulla intra genus secundarum sit prima, quæ ab alia non procedat; quam versus effectus, ita, quod nullus sit ultimus, à quo non procedat aliud. Idque sive infinita ciuiusmodi causationes successivæ, atque adeò in partibus temporis aut à parte ante, aut à parte post infinitis; sive simul, atque adeò in eadem parte temporis peragantur. Vnde con sequenter inquiritur, an series generationum à causis temper secundis oriundarum aeterna, sive infinita à parte ante esse potest; ita, quod nulla fuerit causa secunda generans aliam, quæ prius non fuerit ipsa genita ab alia anteriori etiam secundâ.

251. Greg. Gabr. Ocham, & Caiet. apud Rub. lib. 8. Physic. q. 4. opinantur, non repugnare series infinitam generationum ab aeterno procedendum per naturalem propagationem. Quibus specie tenuis videtur consentire Caslet. disp. 39. Phys. sect. 4. n. 10. sed reuera pro sententiâ comitanti opposita stat. Quam tenet Rub. ibi, Comit. q. 7. Vaz. p. disp. 17. Phys. sect. 1. Quidam contr. 19. Phys. punct. 2. & alij communiter.

Propositio 1.

252. Series causarum secundarum versus ipsas causas infinita, ita, quod hæc procedat ab aliâ, & hæc ab aliâ, & hæc ab aliâ, & sic in infinitum, quin detur vila prima, procedens à solo Deo, impossibilis est.

Nam, vt arguebamus in simili disp. 1. q. 7. eo ipso, quod vnaque creatura talis seriei ab aliâ cùdē est facta, & tota collectio creaturarum ipsius est facta ab aliquâ eiusdem; quæ proinde à se ipsâ mediata est, aut immediate est facta quoad primum sui esse. Quod plane repugnat. Vel aliter clarius. Tota collectio creaturarum dicitur seriei, cùm estet quid creatum, necessario libet esse à Deo. Sed non posset esse à Deo se solo operante; quia supponimus, Deum circa talē collectionem nihil praestare, præterquam adiuuando creaturas ipsius ad suos effectus efficiendos. Nec posset esse à Deo ita adiuvante aliquam, aut alias creaturas eiusdem collectionis; qui tales creature concurrendo simul cum Deo ad primam effectiōnem talis collectionis, & ad primam sui effectiōnem concurrente necessariò; cùm sint partes eius. Quod tamen impossibile est, Igitur tota collectio creaturarum dicta seriei nullatenus estet à Deo; cùm tamen quid creatum esset. Quod est chymaricum.

Hinc plane colligitur, impossibile est series generationum aeternam, sive infinitam à parte ante, & procedentem secundum naturalem causarum secundarum propagationem, v.g. seriem

hominum, quorum hic ab alio genitus fuerit, & hic ab alio, & hic ab alio, & ita ascendendo absque ullo fine, sive absque eo, quod fuerit ultimus homo primus à Deo solo immediate factus, & à nullo alio homine genitus. Contra hanc modi siquidem series militat argumentum factum, ut constat. Quod si vero sit homo primus à Deo solo immediate factus, à quo series generationum subordinatarum inchoetur, ita, ut talis homo primus generet secundum, & secundus tertium, & tertius quartum, & sic deinceps; iam talis series à latere, versus quod ascenditur causarum generantium, non poterit non esse finita, ut ipote ab eo larere terminata sive habens principium. Nec refert, quod ille primus homo fuerit à Deo ab aeterno factus. Nam vel generaret ille secundum hominem divinitus ab aeterno; (naturaliter enim nullatenus posset, ut constat) & secundus tertium similiter ab aeterno; & tertius quartum; & sic deinceps. Atque ita ab aeterno est, in eademque subinde mensura temporis series quodam generationum à parte anteriori finita, & ordinata secundum ordinem solius originis, non vero temporis. Si vero aliquando dictarum generationum esset in tempore, post eamque sequentur alia, & alia successivæ sive ordine; ab ea vlt. que inciperet alia series successiva generationum, quæ non posset non à parte ante, & versus latutus causarum generantium esse etiam finita, ut constat.

Aliud est, si creatura aliqua ab aeterno producta à Deo, ab ipsoque aut naturaliter, aut supernaturaleiter adiuta in omnibus, & singulis partibus aeternitatis, seu temporis à parte ante, infiniti singulas alias successivæ generaret creaturas. In tali enim casu series quodam generationum aeterna sive infinita à parte ante circa omnia repugnantia daretur. Quæ tamen subordinata non essent secundum ordinem originis, sive causarum, cui repugnat infinitudo, prout constat ex dictis; sed tantum secundum ordinem temporis, cui non repugnat iuxta dicta quæst. 6. proposit. 2. Quia eiusmodi generationes, sive creaturae genita non procederent alia ab alijs in infinitum, in quo stat repugnantia; sed omnes ab una successivæ, quia daretur prima, quod non magis repugnat, quam, si procederent sic à Deo, atque ita talis est pertinens ad dictam proposit. 2. q. 6.

Propositio 2.

Series effectuum subordinatorum secundum ordinem originis à latere tantum ipsorum effectuum infinita, ut si creatura aliqua facta à Deo producat aliam, & hæc aliam, & hæc aliam, & ita deinceps sine fine, ex nullo capite repugnat. Idque sive talis series simul, & in eodem tempore virtute diuinâ peragatur, sive successivæ sit peragenda in tempore post infinito.

Ratio est: quia ex nullo capite in eiusmodi serie effectuum quousque ex duobus dictis modis facta, aut facienda involvitur, aut ipsi annectitur aliqua contradic̄tio; ut satius superque ex se nonum est.

QVÆ.